עין משפט נר מצוה

ג א מיי' פ"ג מהל' יבום הל' מו סמג עשין לא טוש"ע אה"ע סימן קמו סעיף יג :
ד ב מיי' שם הל' מח :
ה ג ד מיי' שם הל' מו סמג שם טוש"ע שם סעיף יב :
ו ה מיי' שם הלכה ז סמג שם טוש"ע שם סימן קנח סעיף ס :
ז ו מיי' שם הלכה י טוש"ע שם סעיף ו :

וחזקה לא עדיף (ה) מרובא · לא הוה צריך דלא עדיף דאפי' עדיף מרובא כשיש מתעברות ויולדות מכל מקום יש לחוש דר"מ חייש למיעוטא אלא האמת אומר דלא עדיף מרובא : **סמוך** מיעוטא לחזקה והוה ליה פלגא ופלגא · וא"ת דבפרק בתרא דקדושין (דף פ·) ובפרק כסוי הדם (חולין פו· ושם) גבי תיבוק שנמצא בגד העיסה אמרינן סמוך מיעוטא דאין מטפחין לחזקת טהרה ואיתרע ליה רובא ומטהרין לעיסה והכא קאמר דהוי פלגא ופלגא ומחמרינן ואומר רביעו חייס דתיבוק הוי דבר שאין בו דעת ליטמא והוי ספיקו טהור ואפילו ברשות היחיד ולהכי איתרע ליה רובא : **סיפא** חזקה לשוק ורובא לשוק הוו להו זכרים מיעוט' דמיעוט' ומיעוטא דמיעוטא לא חייסינן · הקשה ה"ר אלחנן א"כ היכי פריך מינה בפ"ג דבכורות (דף כ: ושם) על רבי יהושע דחייס למיעוטא והכא לא חייס למיעוטא והא הכא איכא מיעוטא דמיעוטא ולהכי לא חייס ותירץ דילתה מלתה איתרע ליה חזקה כיון שיש לה עובר במעיה ואפ"ה לא חייס רבי יהושע וחשיב ליה כמו מיעוטא כיונדע"ק אסר ביליתה מל אה ועוד הקשה דת"ק דר' יהושע דאמר ילתה מלתה חוששת וחייסינן למיעוטא אע"ג דליכא חזקה בהדיה ובריאה גבי האשה שהלך בעלה וגרתה למדינת הים בעי חזקה בהדי מיעוטא ותירץ דודאי לא בעי חזקה בהדי מיעוטא והא דנקט דבעינן בריאה חזקה בהדי מיעוטא לא בעינן הכי אלא אלא תהא חזקה מסייעתא לרוב דאז הוי המיעוטא מיעוטא דמיעוטא וא"ע גבי גבינת בית אוייקי "דאסר ליה ר"מ משום דרוב עגלים נשחטים לעבודת כוכבים של אותה העיר ופריך מאי איריא רוב אפילו מיעוטא נמי דר"מ חייש למיעוטא ומאי קושיא כיון דרוב עגלים אין נשחטים וחזקה דחלב בחזקת היתר אם כן איתרע ליה רובא כדאמר הכא :

את שיש לה עדים אסורה וכו' · תימה לר"י מאי קמ"ל ושמא אשמעינן דלא אסריגן הא אמו הא : **מאי** טעמא דרבי אלעזר משום דקסבר צרה מעידה לחברתה כו' · תימה לר"י אמאי לא פליג רבי אלעזר באידך פירקא (נעיל קיז·) גבי הכל נאמנים להעידה חוץ מחמותה כו' וקאשיב צרתה ויבמתה ואי ר' אלעזר איירי לבתר דאיכסבא צרה מכל מקום ליפלגי גבי הא דמת בעלי ואח"כ מת חמי תנשא וחמותה אסורה ור' אלעזר לא אסר כיון שנשאת הכלה וברלה לר"י דלא דמי דלעיל ודאי שהצרה או היבמה באה להעיד על חברתה אין לה להיות נאמנת אפי' לר' אלעזר אבל הכא כל אחת אינה מתכוונה להעיד על חברתה אלא על עצמה וממילא נאמנת על צרתה כיון שאין מתכוונה להעיד על חברתה : אין

ריישא חזקה לייבום ורובא לשוק וחזקה לא עדיף כי רובא ואייתי מיעוטא דמפילות סמוך לחזקה והוה ליה פלגא ופלגא לא תנשא ולא תתייבם סיפא חזקה לשוק ורובא לשוק והוי ליה זכרים מיעוטא דמיעוטא *ומיעוטא דמיעוטא לא חייש רבי מאיר : לא תנשא ולא תתייבם וכו' : ולעולם אמר זעירי לעצמה שלשה חדשים לחברתה תשעה וחולצת ממה נפשך רבי חנינא אמר *לעצמה שלשה לחברתה לעולם ותחלוץ ממה נפשך *אביי בר אבין ורבי חנינא בר אבין אמרי תרויהו [ב]גזירה *שמא יהא ולד בן קיימא ונמצא אתה מצריכה כרוז לכהונה וליצרכה דלמא איכא דהוי בחליצה ולא הוי בהכרזה ואמרי קשרו חלוצה לכהן תנן *ניתן לי בן במדינת הים ואמרה מת בני ואחר כך בעלי נאמנת מת בעלי ואחר כך בני אינה נאמנת וחוששין לדבריה וחולצת ולא מתייבמת וליחוש דלמא אתו עדים ואמרי כדקאמרה ונמצא אתה מצריכה כרוז לכהונה אמר רב פפא [ג]בגרושה רב חייא בריה דרב הונא אמר [ד]באמרה אני והוא נחבאנו במערה : **מתני'** [ה]ישתי יבמות זו אומרת מת בעלי וזו אומרת מת בעלי זו אסורה מפני בעלה של זו וזו אסורה מפני בעלה של זו לזו עדים ולזו אין עדים את שיש לה עדים אסורה ואת שאין לה עדים מותרת לזו בנים ולזו אין בנים את שיש לה בנים מותרת ואת שאין לה בנים אסורה [ו]נתייבמו ומתו היבמין אסורות להנשא ר' אלעזר אומר הואיל והותרו ליבמין הותרו לכל אדם : **גמ'** תנא לזו עדים ובנים ולזו לא עדים ולא בנים שתיהן מותרות נתייבמו ומתו היבמין אסורין להנשא רבי אלעזר אומר הואיל והותרו ליבמין הותרו לכל אדם בעי רבא מאי טעמא דרבי אלעזר משום דקסבר צרה מעידה לחברתה או דלמא משום דהיא לא מקלקלא נפשה למאי נפקא מינה לאנסובי

ריישא חזקה · מייתי לה לייבום ורובא מייתי לה להיתר שוק דרוב נשים מתעברות ויולדות והרי ילדה צרתה ונפטרה גם היא וחזקה לא עדיף כי רובא דניזיל אבתרה הלכך לא תתייבם ולשוק נמי לא כר' מאיר דחייש למיעוטא : **סיפא חזקה לשוק** · שהרי בלא יבם היתה תחלה כשילתה ורובא לשוק דא"כ נתעברה חמותה שמא נקבה היתה לו נפל דרוב עובריס נפלים ונקבות כדאמרינן לעיל דמחלה דוולדי קיימי נקבות הוו ומיעוט עובריס נפלים הוו זכריס דקיימא מיעוטא לגבי וולדות והכא נמי איכא חזקה לרוב דמרע נמי לחשבא דמיעוטא דזכריס הוו להו מיעוטא דמיעוטא : **ולעולם** · בתמיה תחלון ממה נפשך ותנשא לשוק : **לעצמה שלשה** · בשביל עצמה תמתין שלשה חדשים דכל הנשים צריכות להמתין ג' חדשים ואפי' בעלה מת במדינת הים דליכא למיחש שמא מעוברת היא דהא זקנה וחיילונית נמי צריכות להמתין שלשה חדשים כדאמרינן בהחולץ (נעיל מב:) הלכה כולן צריכות להמתין : **לחברתה תשעה** · בשביל חברתה שמא מעוברת היא צרתה צריכה להמתין ט' חדשים שאפי' חלצה לא תנשא בתוך ט' שמא חברתה מעוברת היא והולד של קיימא ואין חליצה פוטרת לזו אלא וולד פוטר והוולד איכו פוטר עד שילא לאויר העולם : **לחברתה לעולם** · בשביל חבירתה צריכה להמתין לעולם עד שתדע אם יש לה וולד אם לאו : **ומחלון** · לאחר ט' ממה נפשך ותנשא אם ילדה צרתה הרי נפטרה בולד ואם לאו הרי חליצתה פוטרתה : **מצריכה כרוז** · להכריז שלא היתה חלוצה ומותרת לכהונה : **מת בני ואח"כ מת בעלי** · והריני זקוקה ליבם כבתחלה : **נאמנת** · במה שאמרה מת בני ראשון ואח"כ בעלי ולא חייסינן דלמא משום דרחמא ליבם קאמרה מאי טעמא הואיל ובחזקת ייבום היתה עומדת ופיה אסר עצמה על היבם כשאמרה ניתן לי בן והוא הפה יכול להתיר עצמה ליבם ועומר מת בני ראשון : **אינה נאמנת** · להנשא לשוק הואיל ובחזקת ייבום יצתה וחייסינן דלמא משום דסגיא ליה קאמרה ניתן לי בן וחושבין לדבריה שמא אמת הן ואסורה לייבם וחולצת : **כדקאמרת** · דלא היתה זקוקה לו ואין חליצתה כלום ומותרת לכהונה : **כגרושה** · שהיתה גרושה כבר מאיש אחר שפסלה לכהונה עולמית : **אני** · ובני ובעלי נחבאנו במערה ואין איש עמנו לבא ולהעיד הלכך ליכא למיחש דלמא אתי סהדי : **מתני'** **שתי יבמות** · נשי שני אחים : **זו אסורה** · לשוק מפני בעלה של זו שהוא יבמה דשמא אי הוא וזקוקה לו ואע"פ שאשתו אומרת מת אינה נאמנת איבמתה שתנשא על פיה שאין יבמה מעידה על חברתה שהיא אחת מחמש נשים שאין נאמנות להעידה : **לזו עדים** · שמת בעלה : **זו שיש לה עדים אסורה** · ליבמה מפני יבמה דשמא אי הוא דעדים מאי אהנו לה הא היא נמי מהימנא לומר מת בעלי : **וזו שאין לה עדים מותרת** · לשוק דהא אמרה שהוא מת ובשביל יבמה נמי לא חייסינן שהרי יש עדים שמת : **לזו בנים ולזו אין בנים** · ואין עדים לא לזו ולא לזו אם שיש לה בנים מותרת כו' : **נתייבמו** · שהיה להם כאן שני יבמין ונתייבמו שהאשה שאמרה מת בעלי תתייבם דלעניין ייבום לא הוצרכה זאת לעדותה של זו ואריבא קאי שאין להם לא עדים ולא בנים : **ומתו היבמין אסורות להנשא** · לשוק זו מפני בעלה הראשון של זו וזו מפני בעלה הראשון של זו שמא עדיין הם חיים ואע"פ שנשאו שתיהן ליבמין בחזקת שמתו בעליהם אלא עלמן נאמנות אבל עכשיו כשיגשאו לשוק נמלא עדותה של זו מועיל לזו ואין יבמות מעידות זו על זו לד היתר : **הואיל והותרו ליבמין** · בחזקת שמתו בעליהם הו לא מיתסרן דניחוש לשמא חיין הם : **גמ'** **שתיהן** כאן זיקת ייבום זו מפני בניה וזו בעלי חברתה : **צרה מעידה לחברתה** · דהא שתי יבמות צרות ניהו ומפני לד צרות לא נפסלו מלהעיד זו לזו : לאינסובי

[ע"ז לד:]

[נעיל לו:]

[נעיל מא:]

נעיל קיח:

[ע"ז לד:]

תוס' חד מקמאי

עדים ואמרי כדקאמרה ונמצא אתה מצריכה כרוז לכהונה : תניא ב' יבמות זו אומרת מת בעלה וזו אומרת מת בעלה לזו עדים ובנים ולזו לא עדים ולא בנים שתיהן מותרות :

הגהות הב"ח

(ה) הוס' ד"ה וחזקה לא עדיף כי רובא וכו' עדיף כי רובא :

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com